

TINERII ÎMPOTRIVA VIOLENȚEI

Violența este un fenomen tot mai frecvent în spațiul școlii românești. Conform datelor furnizate de către Inspectoratul General al Poliției, Institutul pentru Cercetarea și prevenirea Criminalității, în 75% din școlile românești au loc acte de violență. În sprijinul tuturor celor care pot contribui la lupta împotriva violenței școlare vine proiectul „Tinerii împotriva violenței”, proiect finanțat din Fondul Social European și implementat de către Ministerul Educației, Cercetării și Inovării, în colaborare cu Institutul de Științe ale Educației, Agenția OSC și Organizația „Salvați Copiii”.

În Tulcea programul de formare s-a desfășurat pe durata a două luni calendaristice, 15 aprilie-15 iunie 2011, însumând cinci sesiuni de curs on-line și față în față, perioada de recuperare și evaluarea finală.

Grupul țintă al proiectului a fost unul eterogen, fiind alcătuit din factori decidenți la nivel de școală, coordonatori educativi, directori generali și adjuncți și psihologi școlari, membri în Consiliul de Administrație.

Dacă la început cursanții și-au manifestat dorința de a avea repere, de a învăța din „modele de succes”, bune practici în domeniul prevenirii violenței și de a le transpune în mediul școlar de unde vin, pe parcurs au conștientizat că sursele soluțiilor sunt ei înșiși, că fiecare este capabil să găsească strategii eficiente de a reduce manifestările violenței din școli. Dar, lucrul cel mai important, este că s-a format o echipă, că și-au împărtășit experiențele personale, că s-au susținut reciproc și au învățat unii de la ceilalți.

Pentru că violența acaparează din ce în ce mai mult mediul școlar, este nevoie de un efort susținut de echipă pentru a obține rezultate în lupta împotriva acestui fenomen psihosocial complex. Iar noi am fost o echipă. De fapt două echipe, fiind doi formatori: Carmina-Lidia Butoi, psiholog la Colegiul Dobrogean „Spiru Haret” Tulcea la grupa nr. 2 și Liliana Isofăche, psiholog la Seminarul Teologic Tulcea la grupa nr. 1.

Cele trei sesiuni on-line pe platforma module au fost sesiuni de muncă intensă, fiind abordate teme multiple și variate, precum: dimensiuni psihologice și sociale; violența școlară și educația interculturală, tipologii ale violenței școlare; violența școlară în cetatea democratică, strategii de monitorizare a violenței școlare, strategii de prevenire și combatere a violenței la nivelul clasei, respectiv al școlii. Cursanții au fost activi și au interacționat permanent, dându-și replici, comentând posturile colegilor, aducând argumente sau contraargumente. A fost un real mediu virtual de învățare. Participarea la un curs în format on-line, pe unele persoane le-a atras, altele au fost reticente, preferând contactul uman. Cu toate acestea au demonstrat competențe digitale necesare pentru a se descurca foarte bine în utilizarea platformei virtuale.

Au urmat întâlnirile față în față unde ne-am cunoscut mai bine și unde s-au format echipe puternice, unde a apărut concurența, dar în special dorința de împărtășire reciprocă a experienței acumulate în cariera didactică, în lucrul cu oamenii.

Casa Corului Didactic Tulcea, partener în acest proiect, a găzduit formările în fața timp de două week-end-uri, alături de echipa de formatori implicându-se și profesorul metodist Marinela Peiciu – persoană cu rol administrativ în proiect. Au fost patru zile tumultuoase în idei, păreri și experiențe de viață împărtășite și dezbătute cu interes de către participanți, a fost o atmosferă plăcută, susținută de eforturile tuturor cadrelor didactice participante, care s-au implicat cu dăruire și profesionalism.

Îți felicităm și le mulțumim tuturor pentru participare, pentru că ne-au însoțit în călătoria noastră de învățare și așteptăm rezultate pozitive din colile unde activează domniile lor.

La prima întâlnire în fața cu cursanții ne-am bucurat de prezența celor doi cercetători ai Institutului de Științe ale Educației, d-na Magda Balica și d-nul Lucian Voinea, care au oferit sprijin extern formatorilor.

Pentru evaluarea finală participanții au pregătit și au susținut în plen, în fața comisiei de evaluare, un portofoliu personal în care au adunat mărturiile ale învățării, temele efectuate, replici date și primite, gânduri la sfârșit de fiecare săptămână de curs, impresii finale și gânduri de viitor. Din comisia de evaluare a făcut parte și d-na Irina Horga, cercetător ISE București, formator și responsabil cu partea administrativă în acest proiect, care „a luat pulsul” acestui proiect în județul Tulcea.

Sfârșitul unei călătorii reprezintă un moment de reflecție asupra a tot ceea ce am învățat, dar și asupra a ceea ce ne dorim să facem de acum înainte. Este momentul în care ne împărtășim reflecțiile personale asupra acestui curs! Așa că, las impresiile finale ale participanților să vorbească despre această experiență de învățare, despre participarea la acest curs:

„Nu pot decât să spun că am învățat că se poate face ceva în ce privește violența. Nu putem da doar vina pe sistem sau pe mediu și atât. Este datoria noastră să facem ceva. Acum îți dau cu mine. Nu îți dau voi și răspunsuri, dar cu siguranță voi face tot ceea ce îți stă în putință. Un curs interesant, atât prin modul inovator de parcurgere, cât și prin conținut. Mi-a făcut o deosebire plăcere să-i cunosc pe toți colegii mei, să le ascult părerile și să învăț din ele. Am găsit aici oameni deosebiți care mi-au împărtășit, cu mult entuziasm, din experiența lor. Vă mulțumesc!”, Ana Rănuș, grupa 2, coordonator educativ școală cu clasele I-VIII Turcoaia

„Îmi pare rău că s-a terminat acest curs. Mi-a plăcut chiar dacă a fost ceva nou pentru mine. Este prima dată când particip la un asemenea curs. A fost o experiență frumoasă și sper benefică. Țiu că vom reuși la nivelul colilor noastre, așa cum am reușit la acest curs să ne împărtășim problemele din coli și am încercat împreună să găsim remedii, măsuri pentru fapte deosebit de grave. Mi-a plăcut mult formatorul și temele deosebit de interesante mai ales când ne-am întâlnit în fața. Mi-a plăcut grupa din care am făcut parte, o grupă deosebit de activă, oameni deosebiți.” Prof. Florica Stoica, Director Grup școlar, Mahmudia

„Am ajuns la destinația finală a acestui drum, dar nu ne-am terminat rolul pe care îl avem. Am venit la acest curs deschiziți la idei, doritori să ne facem cunoscute părerile, cu speranța că

putem îmbunătăți și schimba ceva. Rolul nostru, pe care ni l-am asumat prin acest curs, abia începe. În acest timp am învățat, am învățat să ne apropiem mai mult de statutul nostru de cadre didactice și oameni, în primul rând. Acum e momentul în care putem spune că am pus temeliele cunoașterii acestui subiect. De aici înainte trebuie să continuăm să milităm pentru această cauză. Le mulțumesc colegilor și mentorilor. Împreună am fost o echipă. Împreună am învățat și ne-am modelat unii pe alții. Le doresc succes tuturor, să aveți parte de o viață plină de reușite în cadrul aspectului legat de anti-violență, și nu numai...”. Prof. Frumosu Ion, grupa 2, Director școală „Traian Coșovei” Somova

„De la inițial am crezut că activitățile on-line sunt de preferat întâlnirilor față în față, după întâlnirile cu grupa 2 Tulcea, mi-am schimbat opinia. Mi-ar fi plăcut să realizăm mai multe astfel de activități, chiar dacă au fost sâmbătă și duminică, chiar dacă au durat multe ore din timpul liber. Am cunoscut oameni cu minte deschisă, dornici de comunicare, cu spirit ludic, dar serios și totodată. Le mulțumesc tuturor pentru experiențele împărtășite, pentru amabilitate, pentru toleranță. Temele abordate au făcut recurs la experiență, dar și la creativitatea fiecăruia. Am avut oportunitatea să reflectăm mult timp la problema aceasta sinuoasă, cu multe fațete și reversul lor, să contribuim cu idei de măsuri de prevenire, reducere și combatere. Cursul a deschis o porțică spre colaborare intercolară, a clarificat multe nelămuriri în privința comunicării, iar sfârșitul său nu înseamnă decât un nou început pentru toți cei implicați în educație.” Prof. Loredana Doroftei, Coordonator educativ, școală cu cls I-VIII nr.12 Tulcea

„Dincolo de toate sarcinile de lucru, de discuțiile contradictorii, de orele și weekend-urile aglomerate am fost o echipă care a lucrat frumos și constructiv. Cred, cel puțin în ceea ce privește sănătatea în cazul meu, că fiecare am învățat câte ceva din experiența celorlalți, fiecare a dat celorlalți, în numele menirii de dascăl, un licăr din lumina sa. Și uite așa am devenit mai sculptori, mai luminoși, mai încrezători în propriile puteri. Și acest lucru s-a întâmplat sub bagheta trainerului nostru, Carmina, căreia îi mulțumesc! În final, nu pot spune decât: Sper să rămânem o echipă, indiferent de distanțe și idei”. Prof. Boc neala Irina, Consilier educativ Colegiul Tehnic” Henri Coanda”, Tulcea, grupa 2.

„Ocolitorie înseamnă experiență, cunoștințe, comunicare, cunoaștere, surprize, poate, neprevăzute, amintiri, început, etape de parcurs, popasuri, reîntoarcere... Poate că au fost de toate, sau câte ceva din toate. Ne-am cunoscut divers și, mai rezervați inițial, am devenit colegi în echipe ad-hoc, am dezbatut, am aflat noutăți, am împărtășit experiențe, avem amintirea colaborărilor comune, a interferențelor pe forum, a schimbului de idei, am avut, personal, surpriza de a fi mai plăcut decât mă așteptam la plecarea de acasă, ne-am făcut temele - ce-i drept, mai mereu sub presiunea timpului și a slalomului printre probleme cotidiene spre sfârșitul de an școlar - am mai luat câte o gură de aer proaspăt, de speranță, descoperind unele diferențe, dar dedicați profesiei și dornici de a ne pune în valoare spre binele subiecților noștri de fiecare zi, iată, ne apropiem de finish care poate fi un nou început... Mi-a făcut sincer plăcere să lucrez împreună cu colegii "grupa 1" -

poate fi o predestinare ! - i întâlnirile fa în fa sau on-line m-au stimulat; au fost provocări intelectuale foarte benefice pentru care mulțumesc deopotrivă colegilor și formatorilor noștri. Poate din atâtea proiecte imaginative, generoase se va naște ceva, poate cineva, acolo sus, va avea chiar curiozitatea să se aplece altfel decât într-un exercițiu de simulare a democrației, asupra ideilor unor oameni ancorați în realitatea colii românești, dincolo de statistici. Atunci munca atâtor cursanți din afară, nu doar a noastră, ar însemna mai mult decât bifarea unui program de formare, acordarea de credite, certificate, puncte pentru..., și va sparge prejudecata tot mai încet enunțată "au fost niște fonduri de cheltuit". Asta chiar ar însemna o speranță de care să ne mai aghem, nădăjduindu-ne o clasă la capitolul "iluzii". Chiar am o stare de bine, de speranță! și sper să pot finaliza cum se cuvine portofoliul final. Apropos, chiar e un portofoliu util, alte portofolii incriminăm eu în pledoaria OMUL COLII vs. OMUL-HÂRTIE. Final de capitol... Ne întoarcem acasă din clătorie, spre a pleca din nou. Vorba poetului: "numai drumul e interesant...", Prof. Sorin Mureșanu, școala cu cls I-VIII NR 1 Macin, grupa 1

„Acest curs a fost o provocare. Modul de organizare, de derulare, multitudinea resurselor postate pe platformă, intervențiile colegilor, prestația formatorilor: tuturor nota 10. Colegilor, care i-au împărtășit cu altruism experiența, mulțumiri! Închei această clătorie cu un bagaj mult mai mare și mai bogat decât atunci când am plecat la drum”, Petrica Staicu, coordonator educativ la școala cu cls. I-VIII Horia, grupa 1

„Iată-ne ajunși la sfârșitul unei clătorești, însoțit cu „tolba” plină, deoarece, rodul muncii noastre și al colegilor noștri se vede. Nu pot să spun că mi-a fost ușor (fiind veșnic presat de timp) însă, se pare, că nu a fost imposibil să-mi duc la capăt sarcinile de lucru, totul a meritat! Plecăm cu un bagaj de cunoștințe pe care-l vom valorifica cu toții în colile în care funcționăm.

Te felicit Lili, că ai fost un formator desvârșit, și îți mulțumesc că ne-ai împărtășit din experiențele tale, și ne-ai condus (Tulcea 1), îndrumat cu tact și profesionalism până la finele acestei clătorești. Sperăm la noi activități împreună!” Maria Mocanu, Psiholog școala cu cls I-VIII, NR 1 Macin, grupa 1.

„M-am înscris la acest curs pentru că m-a atras tema propusă. Nu a fost sincer dacă nu a recunoscut faptul că din perspectiva de a lucra online mi s-a părut O.K., deoarece nu dispun de foarte mult timp liber pentru a merge la cursuri. Nu pot spune că a fost ușor, dar am încercat să-mi duc la bun sfârșit sarcinile de lucru (deși uneori spre rușinea mea cu întârziere). Ce a reprezentat pentru mine cursul? Sinceritate, Comunicare, Cunoaștere, Motivație, Încredere. Cum mă simt la sfârșitul acestei clătorești? Încerez foarte tare. Credeți cu sinceritate că atât formatorii cât și participanții la acest curs merită un **PREMIU DE EXCELENȚĂ** atât pentru munca depusă, cât și pentru ideile inovatoare prezentate.” Monica Pavlo, Învățătoare la școala de Arte și Meserii Nr.3 Tulcea

Carmina Lidia Butoi
Liliana Isofache